

Hodnotící zpráva o projektu Pilotní ověřování a modernizace ŠVP ZV v regionu Třeboňsko

Datum zahájení projektu: 1. 1. 2007

Datum ukončení projektu: 30. 6. 2008

Třeboňské gymnázium poskytuje svým žákům všeobecné vzdělání a připravuje je především na studium na vysokých školách.

Smyslem vzdělávání na naší škole není předat žákům co největší objem dílčích poznatků, dat a faktů, ale vybavit je systematickou a vyváženou strukturou vědění, naučit je zařazovat informace do smysluplného kontextu životní praxe a motivovat je k tomu, aby chtěli své dovednosti celý život dále rozvíjet. V našem pojetí se vzdělání musí stát užitečnou službou, která bude reflektovat potřeby a individualitu žáků. Obecným cílem výchovných a vzdělávacích aktivit naší školy je vybavit žáky takovými kompetencemi, které jsou pro moderní život v 21. století nezbytné a umožní jim zaujmout nejen kvalitní uplatnění na trhu práce, ale zaujmout i žádoucí postoje občanské i lidské.

K dosažení tohoto cíle si škola stanovila dílčí cíle :

- aplikovat to výuky takové formy práce, kterými se do vzdělávacího procesu promítnou efektivně průřezová témata
- rozvíjet mezi pedagogy i žáky principy týmové práce
- rozvinout zkušenost, kterou má škola s projektovými aktivitami, obohatit ji o moderní principy řízení projektového cyklu
- rozvíjet spolupráci se základními školami v regionu, nabídnout odbornou a metodickou pomoc
- vytvořit informační centrum pro žáky, učitele i veřejnost
- zlepšit materiální základnu školy v oblasti informačních technologií
- rozvíjet nové formy spolupráce s rodiči a vzájemného přenosu informací
- posílit roli školy jako vzdělanostního a kulturního centra regionu

Realizace cílů v dílčích pilotních projektech:

1. Umění a kultura

- *Krajinářský kurz – Zahrádky*

- *Výtvarná dílna „Obnova starých řemesel“*

Žáci 1. ročníku osmiletého studijního oboru / učitelé / lékař

14. – 18.5. 2007 (pilotní)

17. – 21.9. 2007

Forma výuky:

Netradiční formy výuky, práce v terénu i ve speciální dílně, dramatická výchova.

Integrovaný přístup k výuce, propojení předmětů estetická výchova, dějepis, literární výchova.

Cíle výuky

Vzdělávací: - Seznámení se s novými malířskými i řemeslnými technikami a přírodními materiály.

Formativní - rozvíjení klíčových kompetencí – *pracovní* prostřednictvím rozmanitých pracovních postupů, rozvoj zručnosti, *komunikativní* – při práci ve skupině mezi sebou i s učiteli, *sociální a personální* při práci ve skupině umět spolupracovat a respektovat ostatní,

oceňovat úspěchy druhých, *občanské* v projevech k okolní přírodě, učit se ohleduplnosti k ostatním členům skupiny i celého kolektivu, úcta k lidské práci.

Hodnocení akce:

Nový typ pracovní-poznávacího pobytu. Akce se výborně osvědčila jako efektivní a alternativní forma výuky s možností neformálního výchovného působení. Jako naprosto nezbytná se jeví přítomnost třídního učitele a lékaře.

Výstupy: internetová fotogalerie prací žáků, video, výstava pro veřejnost v Městské knihovně v Třeboni, kalendář, prezentace prací pro rodiče žáků, prezentace pro zájemce z ostatních škol a poradní sbor.

2. Člověk a společnost

- Projekt *Člověk ve středověké společnosti* v předmětu dějepis / 2. ročník osmiletého studijního oboru.

- Projekt *Zapomenutá řemesla* v předmětu dějepis a estetická výchova výtvarná / 2. ročník osmiletého studijního oboru.

- *Den řemesel* / nižší stupeň GT (20.12.2007)

Forma výuky:

Alternativní metody, mezipředmětové vztahy, integrace předmětů, spolupráce učitelů.

Cíle:

Vzdělávací – průzkum a objevování starých řemesel typických pro region Třeboňsko, dokumentace, medializace výsledků. Získat obecné povědomí o způsobech obživy člověka ve středověké společnosti pro srovnání se řemeslnou výrobou v našem kraji.

Formativní – rozvíjení klíčových kompetencí – *k řešení problémů* při vyhledávání informací z různých zdrojů, při konzultacích s odborníky, při vytváření a pořádání dokumentace, *občanské* při projevování pozitivních postojů a citů k odkazu našich předků, k minulým hodnotám a tradicím, úcty k lidské práci, *komunikativní* při prezentaci výsledků projektu, *sociální a personální* při týmové spolupráci, *pracovní* při realizaci techniky vyšívání rybími šupinami v hodinách výtvarné výchovy a při akci Den řemesel i dalších řemeslných technik.

Hodnocení akcí:

Zejména se osvědčila akce Den řemesel, kdy si žáci mohli vyzkoušet s nečekaně dobrými výsledky techniky drhání, pletení košíků, drátkování, vyšívání, malby na sklo aj. Žáci poznali náročnost jednotlivých řemeslných postupů a pocítili radost z vlastní tvorby.

Ostatní aktivity považujeme také za velmi zdařilé. V edici Zapomenutá řemesla škola zamýšlí pokračovat.

Výstupy: prezentace projektů, fotodokumentace, publikace *Vyšívání rybími šupinami* bude sloužit i jako metodický materiál při zařazení tohoto tématu do výuky předmětu výtvarná výchova. Bude nabídnuta okolním školám.

3. Jazyk a jazyková komunikace

- Tvorba školního časopisu GYM / český jazyk a literatura / 4.ročník osmiletého studijního oboru.

Besedy, diskusní fora – zajímavé osobnosti / 4. ročník osmiletého studijního oboru a vybraní žáci vyššího stupně GT.

Seminář „*Jistoty a nejistoty současného světa*“

- prof. Martin Hlinský (21.11.2007)

- prof. Tomáš Halík (14.12.2007)

- Ondřej Vetchý (21.1.2008)

- Petra Procházková (30.4.2008)
- biskup Václav Malý (13.5.2008)
- beseda a pracovní seminář kreativního psaní – Erik Tabery z časopisu Respekt (28.4.2008)
- beseda s pracovníky redakce aktuální publicistiky ČT J. Vondráčkem a M. Wollnerem (15.5.2008)
- setkání s publicistou Janem Rejžkem a jeho oblíbenou hudbou (13.6.2008)
- Literární a umělecký místopis ve spolupráci s dílčím projektem **Člověk a společnost**
- Exkurze „*Třeboň – město nás všech*“ integrace předmětů dějepis, literární výchova, zeměpis / 1. ročník osmiletého studijního oboru (26.4.2007)
- Exkurze „*Bechyně – most mezi námi*“ integrace předmětů dějepis, výtvarná výchova, literární výchova, fyzika /kvarta (12.6.2007)
- Exkurze „*Čapkova Strž a moderní umění ve Veletržním paláci v Praze*“ (19.10.2007)
Integrace předmětů literární výchova, dějepis, estetická výchova výtvarná / 4..ročník osmiletého studijního oboru a vybraní žáci 8.ročníku osmiletého studijního oboru
- Exkurze „*Jindřichův Hradec aneb putování k betlému*“ (11. a 12.12.2007)
Integrace předmětů literární výchova, dějepis, estetická výchova hudební i výtvarná, zeměpis, fyzika / 1. ročník osmiletého studijního oboru
- Exkurze „*K místu spočinutí posledního Rožmberka*“ integrace předmětů literární výchova, dějepis, zeměpis, výtvarná výchova, biologie, tělesná výchova / 1. ročník osmiletého studijního oboru (11.4. a 17.4.2008)
- Akce *Přečti a vrať* na podporu čtenářské gramotnosti a vytváření čtenářských návyků.

Forma výuky:

Alternativní mimoškolní aktivity, integrace předmětů, zejména literární výchovy s dějepisem, estetickou výchovou výtvarnou, občanskou výchovou., spolupráce učitelů. Přednášky, besedy, debatní forum.

Cíle:

Vzdělávací – seznámit žáky se zajímavými osobnostmi dneška i minulosti, získat poznatky z různých humanitních oborů, dozvědět se o tom, jak vznikají noviny, časopisy, dokumenty, televizní reportáže.

Formativní – rozvíjení klíčových kompetencí – pracovní při tvorbě časopisu, žáci se mají naučit „dělat“ školní časopis, osvojit si pracovní návyky související s redakční prací, organizovat efektivně svou práci, *komunikativní* – v aktivní i pasivní formě při reportérské práci, v otevřené komunikaci při jednáních v redakční radě, při tvorbě příspěvků, *občanské* – při setkání s významnými osobnostmi si žáci mají utvářet žádoucí občanské i lidské postoje, cítit úctu a respekt k našemu kraji i celé zemi, *k učení* – aktivita jako hlavní metoda dalšího vzdělávání, žáci se mají rozvíjet především tím, že nacházejí vnitřní motivaci *řešením problémů*.

Hodnocení akcí:

Za nejvýznamnější část projektu považujeme vznik školního časopisu GYM. Žáci se pod pedagogickým vedením vedoucí této části projektu naučili spolupracovat a vystupovat jako tým, uvědomili si odpovědnost za tištěné slovo, naučili se posuzovat a hodnotit informace, projevovali se jako svébytné tvůrčí osobnosti.

Ve vydávání časopisu bude škola pokračovat.

Výstupy: fotodokumentace, video, projekty žáků, pět čísel časopisu GYM, příspěvky v časopise o akcích, prezentace pro veřejnost při vernisáži výstavy v Městské knihovně v Třeboni.

4. Člověk a příroda

- Projekt *U pramene Lužnice* - natáčení filmu z budoucího cyklu o řece Lužnici.

Integrace předmětů biologie, chemie, zeměpis, dějepis / 3. ročník osmiletého studijního oboru a vybraní žáci vyššího stupně GT.

- *Hydrobiologický kurz na řekách Dračici a Lužnici* (16.5.2007) biologie / hydrobiolog / 2. ročník osmiletého studijního oboru a 7. ročník osmiletého studijního oboru

- Přednáška *Lužnice* (27.3.2008)

Matouš Šimek / 3.ročník osmiletého studijního oboru a vybraní žáci vyššího stupně GT

- Beseda s animátorem Janem Balejem, nositelem dvou Českých lvů za animaci „*Jak se dělá film?*“ (12.5.2008)

3. ročník osmiletého studijního oboru, 1. ročník čtyřletého studijního oboru

- akce *Hajnice* / biologie, občanská výchova, literární výchova / 4. ročník osmiletého studijního oboru (13. až 15.6..2008)

Forma výuky:

Alternativní netradiční metody formou denních i vícedenních cvičení v terénu. Spolupráce učitelů, mezipředmětové vztahy. Odborné konzultace, účast expertů. Přednášky, besedy.

Cíle:

Vzdělávací - získat poznatky z přírodovědného a geologického průzkumu území, jehož páteří je řeka Lužnice. Seznámit se s historií působení člověka na krajinu.

Formativní – rozvíjení klíčových kompetencí – k řešení problémů při získávání, třídění a dokumentaci informací, posuzování jejich věrohodnosti, *komunikativní* při komunikaci ve skupinách i kolektivu třídy, obhajobě svých názorů a postojů, tvorbě scénáře, vyjadřování se jinou formou než verbální, *pracovní* při práci s kamerou, zpracováním natočeného materiálu, tvorbě kostýmů, *občanské* při vedení žáků k ohleduplnosti k životnímu prostředí i k svým spolužákům a učitelům, k odpovědnosti za své okolí.

Hodnocení akcí:

Nejvýznamnější je projekt o řece Lužnici, jehož výsledkem je první díl zamýšleného cyklu filmů věnovaných této řece. Žáci se dozvěděli o historii osídlování Vitorazska, o významu řeky, která nás spojuje s Rakouskem. Blízkost státní hranice vyzývá do budoucna k rozmanité příhraniční spolupráci. Vedle didaktických cílů byly splněny i cíle výchovné.

Škola bude v tvorbě filmů pokračovat. Další díly se budou věnovat tématům: mokřady, Zlatá stoka, významní rybníkáři, výhledy do budoucna.

Výstupy: film, fotodokumentace, prezentace na vernisáži výstavy v Městské knihovně v Třeboni.

Závěrečné shrnutí

Pilotní projekt poskytl naší škole jedinečnou příležitost zaměřit se vedle didaktické složky vzdělávacího procesu na rozvíjení potřebných dovedností, především sociálních. Žáci se učili spolupracovat ve skupině, řešit spolu zadané úkoly, nacházet řešení, ale také své názory obhajovat, vyslechnout názory jiných a umět je přijmout. Učili se spolu žít, být součástí celku. To si mohli vyzkoušet při týdenním pobytu v Zahrádkách, při natáčení filmu o Lužnici, při řešení projektu Zapomenutá řemesla, tvorbě školního časopisu GYM. Chceme také, aby uměli ocenit krásu prostředí, v němž žijí, aby si vážili minulých tradic, odkazu našich předků. K pocitu úcty k našemu regionu vedl nejen projekt o objevování zaniklých nebo zanikajících

řemeslných tradic spjatých s lidmi, kteří zde kdysi žili, ale i projekt o řece Lužnici. Naší snahou i proto bylo žákům představit duchovně bohaté osobnosti jakými jsou prof. Hilský, prof. Halík, biskup Malý. Příkladem občanské angažovanosti ve veřejném dění pro ně mohou být lidé jako redaktori M. Wollner a J. Vondráček z ČT, E. Tabery z Respektu.

V Pilotním projektu jsme přirozenou formou mohli realizovat průřezová témata z okruhů :

- *Osobnostní a sociální výchova* – rozvoj schopností poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice.
- *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* - jsme Evropané.
- *Multikulturní výchova* – lidské vztahy, etnický původ, kulturní diference.
- *Environmentální výchova* – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.
- *Mediální výchova* – stavba mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu.

Naše škola mohla díky Pilotnímu projektu zařadit do svého vzdělávacího programu aktivity, kdy výuka neprobíhá ve školních prostorách, ale otvírá okna a dveře do skutečného života. Možná, že to již nepůjde v plné šíři zopakovat. Ukazuje nám to však cestu, po které žáci se svými učiteli v budoucnu půjdou.

V Třeboni, dne 20. 6. 2008

Jaroslava Lhotská
metodik